

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Tidpunkt för skogs ingångsvärde: dödsbos skogsförsäljning under dödsåret

Besvär av TI angående dödsboets efter M. inkomsttaxering år 1954. — M., som år 1932 köpt en jordbruksfastighet, vilken tillskiftats honom vid arvsskifte den 29/8 1953 efter hustrun, avled den 9/9 1953. Dödsboet sålde fastigheten vid auktion den 10/10 1953. — PN åberopade bestämmelserna i 53 § 3 mom. och punkt 4 andra st. anvisningarna till 22 § KL och upptog såsom intäkt genom avyttring av skog i samband med avyttring av marken ett belopp av 29.500 kr. Å andra sidan medgavs avdrag för värdeminskning av skog med 21.455 kr, beräknat med utgångspunkt från det vid M:s förvärv av fastigheten år 1932 befintliga virkesförrådet. — KR undanröjde dock beskattningen, enär skogens för dödsboet gällande ingångsvärde och ingående virkesförråd borde beräknas med hänsyn till fastighetens värde vid tiden för

M:s död, samt vid sådant förhållande någon nettointäkt genom skogens försäljning icke kunde anses hava uppkommit. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 4/12 1962.

Anm.: Se t. ex. RÅ 1936 ref. 18 samt K. G. A. Sandström i Svensk Skattetidning 1954 sid. 7 ff och J. Bratt i samma tidskrift 1955 sid. 302 ävensom Helmers i Kringgående av skattelag sid. 445 f. Dödsboet slipper alltså skatta för värdet av skogens tillväxt under arvlätarens innehav av fastigheten. Omfattningen av dödsboets skattskyldighet påverkas inte av bestämmelsen i 53 § 3 mom. KL.

Avskrivning av lagfartskostnader

Besvär av Svenska Kedjebutiker AB angående inkomsttaxering år 1955. — Bolaget, som under beskattningsåret icke bedrivit annan verksamhet än förvaltning av fastighet, inrymmande kontors- och lagerlokaler, ansågs vid beräkning av inkomst av annan fastighet berättigad till

till ett värde av 300 kronor under ett år. Har ersättningstagare uppburit här avsedd ersättning från flera statsmyndigheter, anses ersättningarna utgivna av en och samme arbetsgivare; lokal skattemyndighet bedömer huruvida ersättning från staten uppgår till minst 300 kronor under ett år.

Tidigare hade som bekant utfärdats cirkulär till statsmyndigheterna den 2 juni 1961, nr 322, angående här ifrågavarande ersättningsars hänförande till inkomst av anställning vid beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt äldre bestämmelser. Nämnda cirkulär har nu upphävts.

avdrag för värdeminskning av fastigheten, därvid avdraget beräknades å byggnadens anskaffningsvärde ökat med å byggnaden belöpande del av lagfartskostnaden. (RR:s utslag den 21/11 1962.)

Anm.: Jämför RÅ 1958 ref. 19 (Skattenytt 1958 sid. 356), där lagfartskostnaderna fick inräknas i avskrivningsunderlaget, då fråga var om vid taxering för inkomst av rörelse yrkat värdeminskningssavdrag, grundat på anskaffningskostnaderna för industribyggnader med därtill hörande fasta maskiner. Att det i nu förevarande fall gällde annan fastighet ansågs alltså inte böra föranleda ett annat bedömande. Se även Bylin i Svensk Skattetidning 1959 sid. 41 f.

Försäljning av andel i häst: realisation eller löpande försäljning?

Besvär av lantbrukaren W. angående inkomsttaxering år 1956. — W., som till en granne sålt hälftendelen av sin enda häst, vilken han använt som dragkraft i sitt jordbruk, beskattades för köpeskillingen, 750 kr, trots invändningen att han blivit medlem i en maskinförening och därigenom fått tillgång till traktor med tillhörande redskap och att han och grannen därför tillsammans kunde klara sig med en häst. TI hade genmält, att försäljningen av andelen knappast kunde anses ha omfattat den väsentligaste delen av hästbeståndet. (RR:s utslag den 27/11 1962.)

Tjurförsäljning: realisation eller löpande försäljning?

Besvär av TI angående lantbrukaren B:s inkomsttaxering år 1960. — PN, KR och RR ogillade TI:s besvär över att B. icke beskattats för inkomst genom försäljning av en tjur, vilken försäljning ägt rum i samband med att B. inträtt i en se-

minförening. TI hade anfört att tjuren finge anses ha tillhört B:s nötkreatursbesättning, att avyttringen av tjuren inte torde medföra någon bestående minskning av besättningen samt att varken stallutrymme eller fodertillgång minskat. (RR:s utslag den 25/7 1962.)

Anm.: Jämför liknande fall i RÅ 1958 not. 1462 och 1960 not. 2094 (Skattenytt 1959 sid. 77 och 1961 sid. 183).

Skadestånd: skattepliktig inkomst?

Besvär av TI angående L:s inkomsttaxering år 1956. — L. hade enligt köpekontrakt den 3/5 1946 till staden S. sålt två fastigheter för 100.850 kr. Enligt kontraktet hade försäljningen skett för att staden skulle kunna uppföra ett hantverks- hus. Om detta och andra villkor inte uppfylldes, skulle staden enligt eget val vara skyldig att antingen till L. utge skadestånd med 50.000 kr eller också återsälja fastigheterna till L. för 100.850 kr. Staden vidtog andra dispositioner beträffande hantverkshuset. Då begärde L. att få återköpa fastigheterna. Staden medgav dock inte detta utan betalade i stället 50.000 kr till L. under 1955. — TN beskattade L. för detta belopp.

Hos PN yrkade L. undanröjande av beskattningen, då beloppet enligt L:s mening inte utgjorde skattepliktig inkomst. Försäljningspriset för fastigheterna, 100.850 kr, motsvarade nämligen 50 kr per kvm. Då allmänna saluvärdet översteg den avtalade köpeskillingen med minst 50.000 kr, innefattade avtalet en gåva med samma belopp till staden för hantverkshusets uppförande. Eftersom detta inte kommit till stånd, var det av staden till L. erlagda beloppet å 50.000 kr att jämställa med återgång av gåva. — PN biföll L:s yrkande.

Hos KR hävdade TI, att vad L. anfört inte mot köpekontraktets klara bestämmelser kunde betaga utbetalningen dess karaktär av skadestånd samt att beloppet som sådant utgjorde skattepliktig intäkt för L. Påståendet att fastigheterna sålts till underpris vore osannolikt och saknade betydelse i målet.

KR fann icke skäl bifalla besvären och yttrade, Beloppet 50.000 kr har visserligen i köpekontraktet den 3/5 1946 betecknats såsom skadestånd. Handlingarna föranleda emellertid till antagande att kontraktets innebörd varit att beloppet utgjorde del av köpeskillingen för tomterna, vilken del skulle betalas endast om vissa villkor icke uppfylldes. Vid sådant förhållande och då det icke påståtts att beloppet till någon del skulle utgöra skattepliktig realisationsvinst vid försäljningen av tomterna enligt ovannämnda kontrakt, kan beloppet icke anses utgöra för L. skattepliktig inkomst. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 20/11 1962; ett regeringsråd ville fastställa det slut vartill KR kommit, när beloppet om 50.000 kr, även om det varit att anse som skadestånd, icke utgjort för L. skattepliktig intäkt.)

Inkomst genom restitution av skatt

Besvär av f. hemmansägaren B. angående inkomsttaxering år 1960. — Sedan PN vid taxering för statlig inkomstskatt beskattat B. för ett belopp av 659 kr, avseende restituerad kommunalskatt på grund av 1956 års taxering, besvärade sig B. hos KR och anförde att, eftersom hans taxerade inkomst vid 1956 års taxering uppgått till 820 kr och Ortsavdraget utgjort 1.840 kr, det restituerade skattebeloppet inte kunnat utnyttjas vid taxeringen, varför ett återförande av beloppet till beskattning skulle innebära en

dubbelbeskattning. — KR yttrade: Till intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet hänföres bl a slutlig eller tillkommande skatt, i den mån avdrag härför av skattskyldig åtnjuts vid tidigare års taxering. B. redovisade vid 1956 års taxering inkomster från olika förvärvskällor, vilka inkomster räckte till att täcka — förutom övriga allmänna avdrag — jämväl avdragsgilla allmänna skatter, däribland ifrågavarande restituerade belopp. Enär B. följaktligen vid 1956 års taxering åtnjöt avdrag för det restituerade beloppet, finner KR icke skäl att göra ändring i PN:s beslut. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 18/12 1962.)

Anm.: Se Lundevall, Skattehandbok. 5:e uppl. sid. 725.

Nedsatt skatteförmåga med hänsyn till underhåll av utomlands bosatta minderåriga barn

Besvär av TI angående skogsarbetaren S:s inkomsttaxering år 1959. — S., vilken var finsk medborgare och var underhållsskyldig med 1.080 kr för två i Finland bosatta barn, erhöi av TN Ortsavdrag i Ortsgrupp III med 2.760 kr såsom för ensamstående skattskyldig med barn. — Hos PN yrkade TI att S. skulle medges Ortsavdrag för ensamstående utan barn. — PN yttrade: Enär hänsyn i förevarande avseende författningsenligt kan tagas endast till här i riket bosatta barn, för vilka rätt till allmänt barnbidrag förelegat, samt när S. vid sådant förhållande får anses berättigad till Ortsavdrag med allenast 1.840 kr, men S. å andra sidan med hänsyn till honom åvilande underhållsskyldighet gentemot i Finland bosatta minderåriga barn får anses berättigad till särskilt avdrag för nedsatt skatteförmåga med åtminstone 900 kr

vid vardera taxeringen, finner PN ej skäl göra ändring av taxeringarna. — Hos KR yrkade TI, att S. måtte vägras avdrag för nedsatt skatteförmåga, enär dennes inkomst av tjänst uppgått till 16.000 kr. KR: ej bifall. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 20/11 1962; en ledamot ville bifalla TI:s talan.)

Arbetsgivares ansvar för arbetstagares skatt

A. En kommun hade uppdragit åt en ingenjör-firma att på entreprenad uppföra ett pensionärshem. Sedan firman försatts i konkurs och på grund av oguldna arbetslöner förklarats i blockad, utbetalade kommunen för att få blockaden hävd till arbetarna dem före konkursen tillkommande löner, minskade med åbelöpande preliminärskatt, varefter kommunen själv övertog entreprenaden. Kommunen, som inte verkställt någon inbetalning av preliminärskatten för arbetarna, ansågs såsom arbetsgivare betalningsskyldig för skattebeloppen jämte restavgift. — Kommunen hade invänt, att den icke gentemot konkursboet eller statsverket åtagit sig någon generell ansvarsskyldighet för utbetalning av inestående arbetslöner jämte skatterna därå. (RR:s utslag den 27/11 1962.)

B. En person B. hade vid sidan av annan anställning varit symaskinsagent åt ett bolag och i mycket stor utsträckning vid sina försäljningar som dellikvid brukat taga gamla maskiner i utbyte, vilka han i sin tur sålde för egen räkning. — RR befriade bolaget från ålagd betalningsskyldighet för B. påförd, restförd kvarstående skatt, enär icke kunde anses framgå, att bolaget i förhållande till B. intagit sådan ställning att bolaget varit skyldigt att verkställa skatteavdrag till

gäldande av ifrågavarande skattebelopp, samt bolaget alltså icke kunde anses ansvarigt för beloppet. (RR:s utslag den 27/11 1962.)

Om kvittning vid restitution av preliminärskatt

En person L. försattes år 1960 i konkurs. Under 1959 hade L. inbetalt preliminär B-skatt för sig själv. Med åberopande av konkursen och av att han inte hade någon inkomst att deklarerera för taxering år 1960 yrkade L. att preliminärskattebeloppet skulle restitueras till konkursboet. Emellertid hade L. såsom arbetsgivare ålagts betalningsskyldighet för preliminär A-skatt, som L. avdragit vid löneutbetalningar till anställda under 1959 men inte redovisat till statsverket. På grund härav uppkom fråga om inte vid den restitution av egen preliminärskatt som L. kunde vara berättigad till måste avräknas den skatt han underlåtit att betala in för sina anställda. — RR yttrade: Den i målet föreliggande frågan avser rätt att erhålla restitution av preliminär B-skatt och är att bedöma enligt bestämmelserna i uppbördsförordningen. Vid sådan restitution skall enligt 68 § 4 mom. uppbördsförordningen, där est den till återbetalningen berättigade häftar för restförd skatt, avräkning ske av den restförda skatten, så att endast överskjutande belopp utbetalas. Av bestämmelserna i uppbördsförordningen — bl a 58 § med därtill hörande rubrik — får anses framgå att med restförd skatt i förevarande sammanhang förstås även skatt, för vilken arbetsgivare verkställt skatteavdrag men vilken han underlåtit att inbetala. På grund härav och då, enligt vad handlingarna utvisa, L. häftat för sålunda restförd skatt till högre belopp

KAMMARRÄTTEN

RÄTTSFALL

Inkomst av "barnuppfostran"

En lantbrukarhustru, E, hade under år 1959 i fosterlega uppburit 6.717 kr. Då beloppet enligt PN:s uppfattning utgjort intäkt i en av E bedriven rörelse, barnuppfostran, hade PN — i brist på närmare utredning — beräknat E:s behållna inkomst av rörelsen till 1.000 kr samt beskattat henne för sistnämnda belopp.

E anförde besvär hos KR.

Genom utslag den 12 okt. 1962 yttrade KR följande. Handlingarna i målet föranleda icke till antagande, att E bedrivit barnuppfostran i förvärvssyfte. E är förty icke skattskyldig för eventuell behållna inkomst därav.

Kostnad för utlandssvensk med anledning av militärtjänstgöring

I 1961 års deklaration hade en i utlandet bosatt person, X, som i egenskap av reservofficer under beskattningsåret fullgjort militärtjänstgöring i Sverige, yrkat avdrag med 300 kr för kostnader för resa i första klass järnvägsvagn fram och åter mellan sin utländska hemort och svenska gränsen.

TN vägrade avdrag. PN tillerkände honom avdrag med 250 kr, motsvarande kostnaden för resa i andra klass sovvn.

I besvär hos KR hemställde TI, att TN:s beslut måtte fastställas. Till stöd för sin hemställan anförde TI bl a. För resa inom landet — alltså från svenska gränsen — är X berättigad till resekostnadsersättning enligt statens allmänna resereglemente. Att vad X sålunda uppbar icke skall upptagas som intäkt framgår av 32 § 3 mom. KL, enligt vilket lagrum även följande stadgas "ägande i följd härav skattskyldig icke göra avdrag för underskott, som kan uppkomma därigenom, att ett sålunda anvisat avdrag icke förslår till täckande av därmed avsedda utgifter".

Genom utslag 31 okt. 1962 förklarade KR, att de kostnader, X åsamkats för resa från hemorten till svenska gränsen och åter, för vilka kostnader han icke erhållit ersättning av staten, finge anses utgöra kostnader för förvärvande av hans inkomst av tjänst, samt att då X vid sådant förhållande finge anses berättigad till avdrag för nämnda kostnader

än vad han ägt återbekomma av erlagd preliminär B-skatt, lämnar RR besvären utan bifall. (RR:s utslag den 27/11 1962.) 1962.)

Anm.: Se bl a E. Jansson i Skattenytt 1953 sid. 30 ff samt JO:s ämbetsberättelse 1960 sid. 278 ff.